

بسمه تعالیٰ

درس طراحی در سطح سیستم

تکلیف کامپیوتری ۲: طراحی و سنتز سطح بالا در MATLAB

دانشکدگان فنی دانشگاه تهران

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

دکتر بیژن علیزاده

نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نگارش: محمدمعین جنیدی جعفری (@moeinjo, rouzbehjoneidi@gmail.com)

مقدمه:

در این تمرین کامپیوتری با ابزارهای مختلف MATLAB برای سنتز در سطح بالا آشنا می‌شویم که ادامه توضیحات مربوط به هر بخش آمده است:

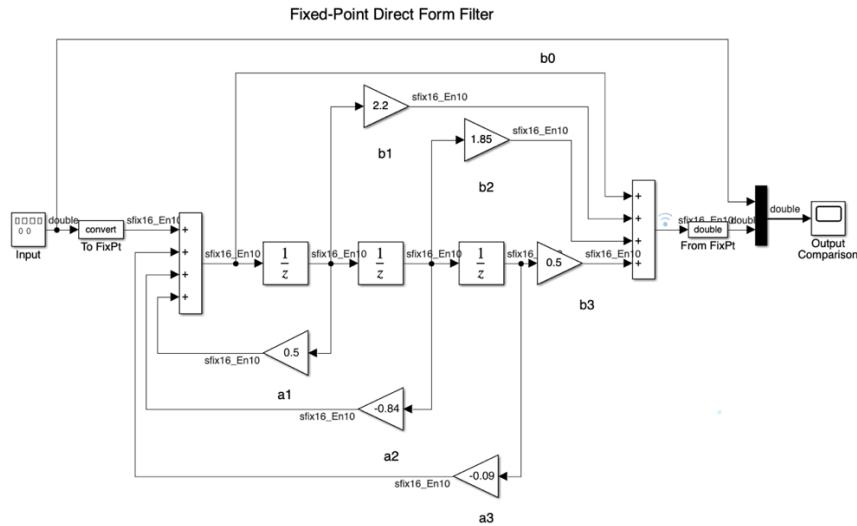
• این ابزار در محیط MATLAB به شما کمک می‌کند تا مدل‌های خود را برای پردازش با دقتهای ثابت برنامه‌ریزی کنید. با استفاده از این ابزار، می‌توانید مدل‌های خود را از ممیز شناور به ممیز ثابت تبدیل کرده و تنظیمات مختلف را برای دقت اعمال کنید.

• این ابزار به شما این امکان را می‌دهد که الگوریتم‌ها و مدل‌های MATLAB و Simulink را به زبان‌های سختافزاری مانند Verilog و VHDL تبدیل کنید. با استفاده از HDL Coder می‌توانید سیستم‌های سختافزاری خود را مدل‌سازی کرده و سپس آن‌ها را سنتز و شبیه‌سازی کنید.

توجه: مواردی که باید در گزارش قید شوند با شماره و رنگ **قرمز** در صورت پروژه نوشته شده‌اند.

۱- استفاده از ابزار Fixed Point

در این بخش نحوه استفاده از ابزار fixed point را برای مقایسه دقت میان انواع داده‌های floating point و fixed point در مدل شکل ۱ فرا می‌گیریم. شکل ۱ نشان‌دهنده یک فیلتر دیجیتال هست که از المان‌هایی مانند sum, gain, delay تشکیل شده است.

شکل ۱- فیلتر دیجیتال

دو مورد از مزايا و دو مورد از معایب تبدیل floating point به fixed point را بیان کنید.

۱-۱- بررسی فیلتر دیجیتال

در این بخش به بررسی عملکرد مداری که قرار است در آن تبدیل floating point به fixed point را انجام دهیم، می‌پردازیم. برای این کار گام‌های زیر را انجام دهید:

- فایل "fxpdemo_direct_form2.slx" که در اختیار شما قرار گرفته را باز کنید.

شبیه‌سازی را با زدن گزینه Run انجام دهید و تصویر output comparison را در گزارش بیاورید. شکل موج خروجی را با توجه به شکل موج ورودی و مدار داده شده توجیه کنید.

- کد زیر را که تولید‌کننده ۶ ورودی با دامنه‌های مختلف برای فیلتر دیجیتال است را در commandd window اجرا کنید:

```
simIn(1:6) = Simulink.SimulationInput('fxpdemo_direct_form2');

simIn(1) = simIn(1).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','0.001');
simIn(2) = simIn(2).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','0.01');
simIn(3) = simIn(3).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','0.1');
```

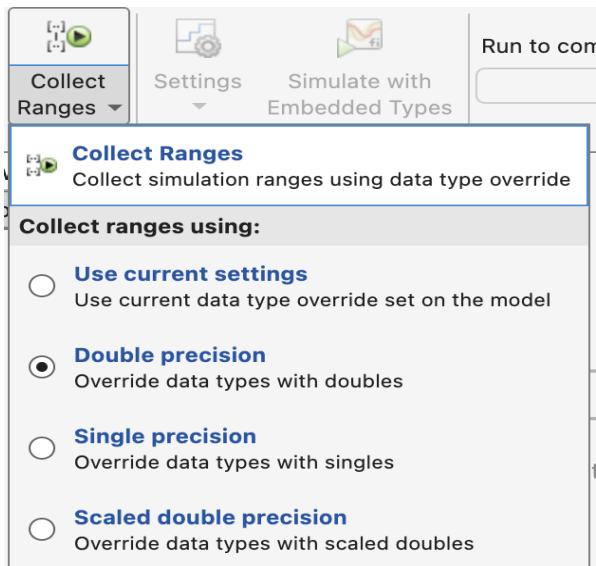


```
'Amplitude','0.1');  
simIn(4) = simIn(4).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','1');  
simIn(5) = simIn(5).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','10');  
simIn(6) = simIn(6).setBlockParameter('fxpdemo_direct_form2/Input',...
    'Amplitude','100');  
Simulink.sdi.markSignalForStreaming('fxpdemo_direct_form2/Sum1',1,'on');
```

۱-۲- تغییر مبنای فیلتر دیجیتال به Fixed Point و مقایسه با مبنای Floating Point

حال با استفاده از fixed point tool مبنای فیلتر دیجیتال را به fixed point تغییر می‌دهیم و مقایسه‌ای میان این دو مبنای floating point و fixed point انجام می‌دهیم. برای این کار مراحل زیر را طی کنید:

- بر روی صفحه کلیک راست کرده و گزینه fixed point tool را انتخاب کنید.
- از میان workflow های موجود Range Collection را انتخاب کنید.
- در بخش simulation input گزینه simln را انتخاب کنید تا ورودی‌ها با دامنه‌های مختلف که در بخش ۱-۱ به مدار دادیم به عنوان ورودی‌های شبیه‌سازی قرار گیرند.
- در بخش Signal Tolerances مقدار ۰.۱۵ را در فیلد Relative Tolerance وارد نمایید. این مقدار نشان‌دهنده حداکثر خطای نسبی یک سیگنال است تا قابل قبول باشد.
- همانند شکل ۲ تنظیمات collect ranges را روی double precision قرار دهید. زمانی که شما این کار را انجام می‌دهید، fixed point tool نوع داده‌های درون مدل شما را به double تغییر داده، مدل را شبیه‌سازی کرده و بیشینه و کمینه مقادیر هر یک از المان‌های مدل را محاسبه می‌کند.

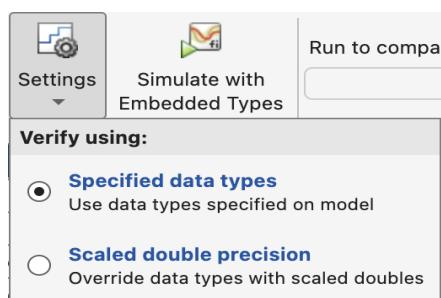

شكل ۲- تنظیمات collect ranges

- سپس collect ranges را اجرا کنید. با این کار شبیه‌سازی با روش floating point انجام می‌شود.
- در workflow browser و وضعیت overflow و underflow بهزای ۶ ورودی مختلف نمایش داده شده است.

وضعیت overflow و underflow را بهزای هر ۶ ورودی گزارش و تحلیل کنید و بگویید چه رابطه‌ای میان رخدان overflow و underflow با دامنه سیگناال ورودی وجود دارد؟

در بخش specified data types setting گزینه گزینه را انتخاب کنید (مطابق شکل ۳).

شكل ۳- تنظیمات collect ranges

- بر روی گزینه fixed point کلیک کنید. با این کار شبیه‌سازی با روش simulate with embedded types انجام می‌شود و شما می‌توانید نتایج بدست آمده از دو روش را مقایسه کنید.

- همان طور که دیده می شود embedded run تنها برای یکی از ورودی ها به ازای tolerance relative که قراردادیم توانست خروجی مطلوب تولید کند.

- بر روی خروجی مطلوب کلیک راست کنید و SDI open را انتخاب کنید.

تصویر صفحه نمایش داده شده را در گزارش بیاورید و نمودارهای نشان داده شده را تحلیل کنید.

مرحله ۴ را برای EmbeddeRun_senarion_6 و EmbeddeRun_senarion_1 تکرار کنید.

۲- استفاده از ابزار HDL coder

در این قسمت یاد خواهید گرفت که یک فیلتر FIR را در بخش سیمولینک متلب طراحی و کد Verilog یا VHDL آن را تولید کنید. توجه شود که در درس FPGA یاد خواهید گرفت که این کد را بر روی FPGA پیاده سازی کرده و از فیلتر طراحی شده استفاده کنید.

ابتدا شبیه سازی را اجرا کنید و از تصاویر خروجی در گزارش بیاورید و بگویید که هر یک از سیگنال ها چه هستند؟

در درس با فیلترهای FIR آشنا شده اید و می دانید که این فیلترها از ضرب متوالی یک سری ضرایب در سیگنال ورودی، خروجی را تولید می کنند.

با توجه به workspace در نرم افزار، بگویید که این فیلتر طراحی شده چند ضریب دارد؟

در بخش شبیه سازی همان طور که دیده می شود، از یک واحد تأخیر استفاده شده است. با توجه به ساختار فیلترهای FIR، بگویید چرا این تأخیر وجود دارد؟ (راهنمایی: می توانید تأخیر را حذف کنید و شبیه سازی را اجرا کرده و باحالت قبل مقایسه کنید).

در Simulink از تب های بالا، تب modeling را انتخاب کرده، سپس از گزینه های model setting، گزینه properties را انتخاب کنید. وارد بخش callbacks شوید و سپس بر روی گزینه InitFcn کلیک کنید.

این بخش، پارامترهای فیلتر شما را نشان می دهد که قرار است سنتز شود. شما می توانید مقادیر آن را تغییر داده و فیلتر مورد نظر خود را طراحی کنید.

ذکر کنید اگر فیلتر بخواهیم که بتواند محدوده صدای انسان را عبور دهد (فرکانس ۸۰ تا ۸۰۰۰)، باید این پارامترها به چه مقادیر تنظیم شوند؟ (فرکانس نمونهبرداری ۴۴۱۰۰)

بدون تغییر مقادیر، model properties را بیندید.

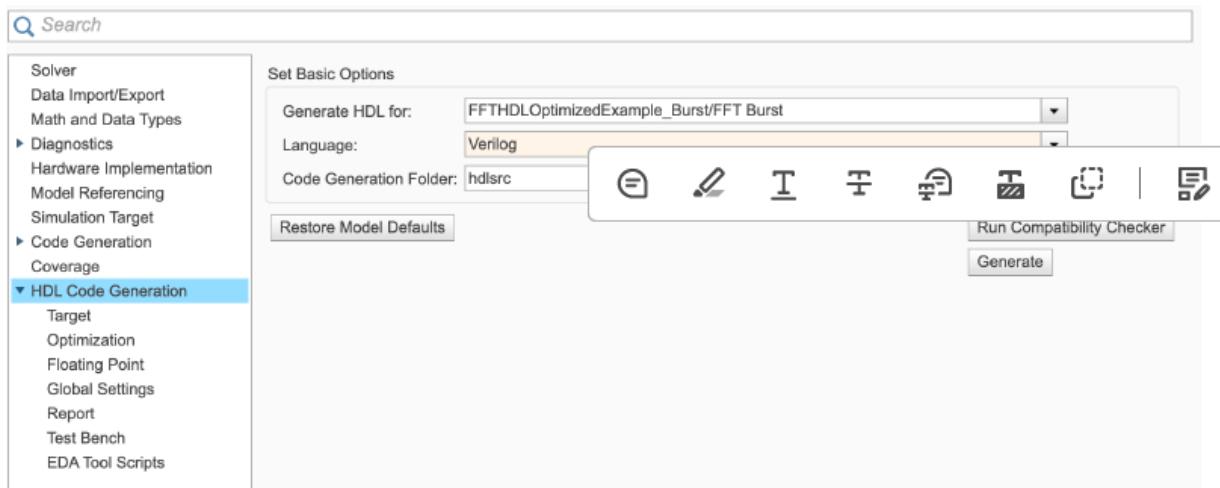
حال می خواهیم کد Verilog کد فیلتر مورد نظر را تولید کنیم.

به منظور تولید کد HDL مراحل زیر را طی کنید:

۱- وارد model setting بشوید.

۲- در بخش solver را بر روی discrete قرار دهید.

۳- بر روی بخش HDL Code Generation کلیک کنید و زبان سخت افزار را Verilog انتخاب کنید. (مطابق شکل ۴)

شکل ۴- نمایی از محیط model properties بخش HDL Code Generation

۴- در بخش HDL code generation گزینه target را بزنید و فرکانس را 50MHz انتخاب کنید.

۵- در بخش optimization قسمت هایی برای pipeline و همچنین resource sharing وجود دارد که فعلاً با آنها کاری نداریم.

۶- در بخش global setting نیز تنظیماتی از قبیل سنکرون بودن یا نبودن reset و یکسری تنظیمات دیگر که ممکن است برایتان آشنا باشد وجود دارد که با آنها نیز کاری نداریم.

۷- در بخش report تمامی ریپورت ها را فعال کنید تا در انتهای آنها برای تحلیل استفاده کنید.

۸- در بخش HDL testbench گزینه testbench را فعال کنید تا تست بنج نیز برای شما تولید شود. همچنین مقادیری نظیر setup time و hold time را نیز می توانید تنظیم کنید که با این مقادیر در درس FPGA آشنا خواهید شد. در این تمرین مقادیر را تغییر ندهید.

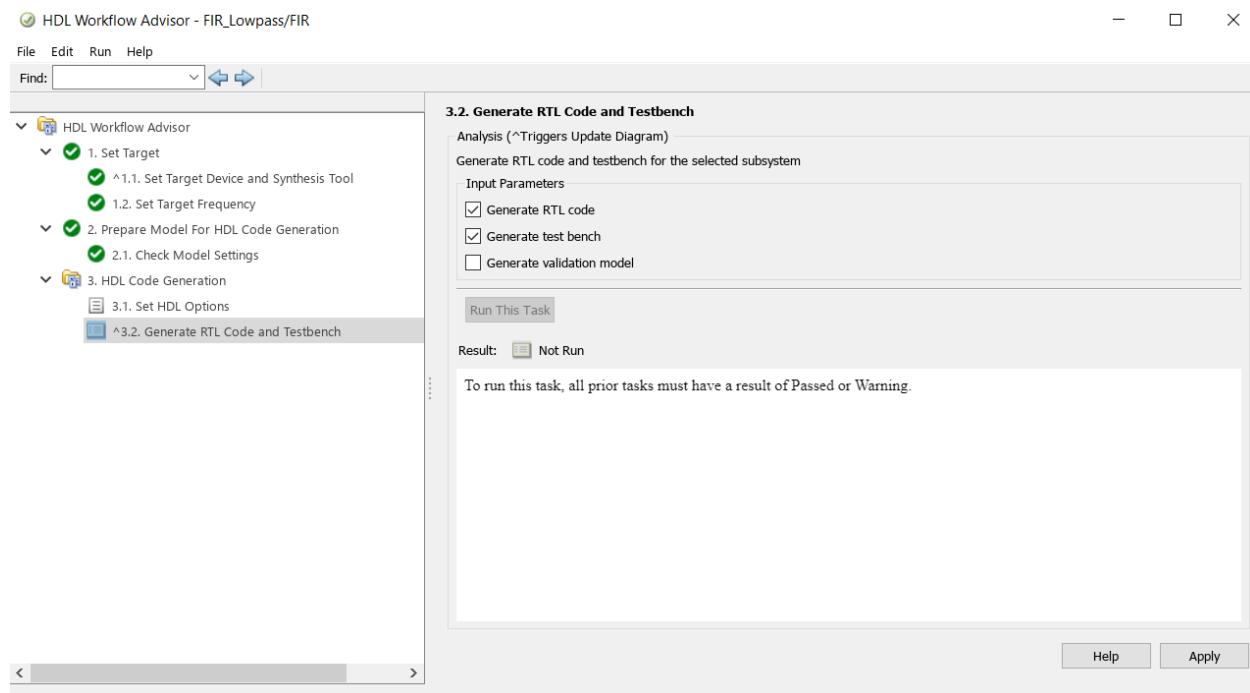
۹- تنظیمات را ذخیره و سپس از پنجره خارج شوید.

۱۰- بر روی مژول Programmable FIR via Registers کلیک راست کنید و در بخش hdl code ، گزینه

بر روی ماژول HDL Workflow Advisor را بزنید.

۱۱- در بخش generic Asic/FPGA Target Set Target Device and Synthesis Tool بگذارید.

۱۲- سپس مراحل را به نوبت run کرده. در مرحله سه حواستان باشد که گزینه generate testbench نیز فعال باشد. (تمام مراحل در صورت موفقیت تیک سبز خواهد داشت.) (مطابق شکل ۵)

شکل ۵- نمایی از Generate test bench HDL Workflow Advisor و انتخاب گزینه

۱۳- در این مرحله باید ریپورت تولید شده را در گزارش بیاورید و همچنین تصویری از موفق بودن تمام مراحل در گزارش قرار دهید.

همچنین تصاویر ریپورت تولید شده در مطلب را نیز در گزارش خود قرار دهید و بر اساس آن Critical-Path مقدار منابع استفاده شده و اطلاعات پورت‌های ورودی و خروجی را گزارش کنید.

۱۴- کدهای وریلاغ تولید شده را در modelsim کامپایل کرده، سپس از تست بنج داده شده استفاده کرده و نتیجه را گزارش کنید.

بارمبندي سؤالات

- بخش ۱ : ۳۵ نمره

- بخش ۲ : ۶۵ نمره

- نام فایل تحویلی به صورت CA2_Name_#StudentNum.zip باشد.
- فایل آپلود شده باید شامل گزارش و فایل‌های تولید شده پس از انجام مراحل بالا باشد.
- فایل‌های هر بخش را در یک پوشه جداگانه قرار دهید.
- تمیزی گزارش و مرتب بودن فایل‌های آپلود شده نمره امتیازی دارد.

موفق و سلامت باشید.